

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK V.

Ч. 74.

СУБОТА, 15. ВЕРЕСНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 15th, 1923.

No. 74.

VOL. V.

З КОНВЕНЦІ ТРЕЙД-ЮНІОНОГО КОНГРЕСУ КАНАДИ.

ВЕНКУВЕР, Б. К., 10. вересня. — На першодневній сесії річної конвенції Ремісничо-Робітничого Конгресу делегати розбирали і ухвалили низку резолюцій, включаючи жадання шкільного виключення єдиного народу та ухвалення закону, який контролював би їх діяльність, коли вони вже знаходяться в краї.

В дебатові над цю справу забрав слово делегат Джек Кавана з Венкуверу, який накликав до організації Японців і Китаїців. Він викликав значне замішання, коли сказав: "Прибуваючі на кораблях до Венкуверу східні робітники мають лише розуміння робітничої солідарності, ніж многи з фейкерів, що є на цій конгресі".

Предсідатель Том Мур сей час зажадав відтягнення цього вислову. Після цього Кавана справив свою заяву, що предсідатель прийняв як відтягнення.

Конгрес ухвалив резолюцію, в котрій запротестував проти масового привозу робітників з Великої Британії на жиння. В цій справі зістала вислана особина телеграма до прем'єра Кінга і міністра праці та імміграції.

ФОРМЕН ВЕЙ ПОРУШУЄ СПРАВУ СТРАЙКУ.

ВЕНКУВЕР, Б. К., 11. вересня. — На нинішній сесії 39 конвенції Ремісничо-Робітничого Конгресу пропонується резолюція торонтоносного 236. Відділу Інтернаціональної Асоціації Машиністів в справі надання канадійським т. зв. інтернаціональним юніям краєвої автономії а Ремісничо-Робітничому Конгресові більших прав. Резолюція ця була пропонується в змінений формі і за дотеперішню форму організації канадійських трейд-юніо було 101 голосів, проти — 53 голоси. Ці останні голоси були за автономією.

Під дискусію прийшла справа недавнього страйку сталевих робітників в Новій Скошії. Формен Вей з Нової Скошії сильно напав на президента майнерської юнії Джана Л. Луїса за те, що він вмішався в страйк і усунув урядників 26. дистрикту, "коли страйк був майже виграний і напередодні свого полагодження". Чи дивно отже кому, що Нова Скошія хоче автономії.

Він згадав також про висланя війська до страйкового терену і заявив, що у відповідь на його телеграфічний протест до урядників конгресу він дістав лише насмішку, що він звернувся о поміч тоді, коли найшовся в трудній положенню.

Стоїть за політичним рухом робітників.

Делегат Парм Петтініс з Венкуверу заявив, що працеводівці контролюють Канаду і робітникам не можна сподіватися нічого так довго, як довго існують такі відносини. Він є за політичним рухом і каже, що канадійські робітники повинні йти слідами своїх товаришів в Великій Британії.

Перед закінченням сесії ухвалено резолюцію, в яких виступається проти видавання інджонкшенів підчас робітничих спорів і приридіється ужити всіх заходів, щоб підчас страйків було дозволено

ФІНАНСИ В РАД. РЕПУБЛІКАХ ПОПРАВЛЯЮТЬСЯ.

Волтер Дюранті, кореспондент "Нью Йорк Таймсу" в Москві, присилає з того міста ось яку телеграму:

МОСКВА, 11. вересня. — Російські фінанси показують значне поліпшення. Тут в дійсності твердять, що слідуючий бюджет за фискальний рік від 1. жовтня 1923 р. до 30. вересня 1924 р. буде покритий приходами до 88 процент, та що тепер приходи покривають все, за винятком 15 процент місячного видатку.

Коли візьмемо під увагу, що приходи за фискальний 1922 рік вносили пересічно не більше як 50 процент, а за фискальний 1923 рік 75 процент, то поступ є очевидним. Далеке, податки в слідуючій році будуть менше утяжливі. Видатки зменшено успішно в багатьох напрямках, однак армія і залізниця все ще вимагають великих сум, хоч їх вичислення адміністрація зістала багато уліпшена і що не потрібне, зістало усунене.

Видадан нові банкноти.

Однак найбільшим фінансовим успіхом є заведення нових державних банкнотів, по 10 рублів разом, загарантованих не менше як 25 процент золотом або добрими заграничними вартісними паперами. До них видано таких грошей на суму 55 мільонів долларів, близько чотири рази так як вся вартість існуючих державних паперових грошей бувшої валюти. Ці банкноти не лише затримали воєнну вартість, сточни між стерлінгом і долларом, але резерва за ними збільшилася з 25 на 40 процент.

Росія завдячує це двома людьми: Сокольнікові, молодому міністрові фінансів, і Кутлерові, бувшому високому фінансовому урядникові за старого режиму. Помимо нападів, Сокольніков піддержав план Кутлера щодо банкнотів і результати доказали, що він був правий.

Наколи Росія буде мати мир і пересічні жиння слідуючого року, Сокольніков є увіреним, що не лише бюджет буде зрівноважений, але й що початок 1925 року застане Росію назад зі сталою валютою.

ВСІХ УБИТИХ В ТОКІО І ОКОЛИЦІ 150.000.

ТОКІО, 12. вересня. — Обчислюють сьогодні, що число погибших підчас землетресення, вогню і морських філь в Токіо і довкола него вносить 150.000.

Після урядового обчислення число всіх погибших, ранених і загублених вносить 1,356,749. Всіх домів зістало знищених 315.824.

законом мирне пікетування; в резолюціях протестовано також проти уживання війська в індустріальних спорах.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ЮНІИ ВІНОСИТЬ 121.842.

ВЕНКУВЕР, 12. вересня. — На нинішній сесії конвенції Ремісничо-Робітничого Конгресу секретар П. М. Дрепер предложив фінансовий звіт, який виказав, що всіх членів в цій році є 121.842. Приходив було \$26.471, розходів \$22,288, остає \$4.183.

ПЕРЕГОВОРІ МІЖ НІМЕЦЬКОЮ І ФРАНЦУЗКОЮ.

ПАРИЖ, 11. вересня. — Сьогодні потверджено півурядово, що німецький канцлер Штрессман і французський амбасадор в Берліні розпочали переговори з метою знайти загальну підставу для полагодження рурського і репараційного питання. Заявляється, що Німці не зробили ніякого дефінітивного предложения, однак Французи вневдовзі їх сподіються.

ПОТВЕРДЖУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ПЕРЕГОВОРИ.

БЕРЛІН, 12. вересня. — Штоби виклярувати політичну ситуацію, яка зістала дуже помилана через суперечні донесення льокального і заграничного походження, півурядовий комунікат, виданий у вісторок по полудни, каже, що правительво веде особисті переговори зі "всіма державами", та що канцлер Штрессман і французський амбасадор також особисто "обмінюєся гадками" щодо теперішньої ситуації.

НІМЕЦЬКА ГОТОВА НА УСТУПКИ ФРАНЦІ.

БЕРЛІН, 12. вересня. — Канцлер Штрессман заявив нині в промові: "Ми є готові дати дієсні гарантії, щоб досягнути свободи Рурщини".

Він признав, що розв'язка проблеми не може бути досягнена пасивним опором. Промовляючи до зібрання редакторів газет, канцлер, після огляду економічного становища, звернувся на заграничні питання і сказав, що без розв'язки заграничного політичного спору, фінансове положення не може бути полагожене і упадок марки не може бути стриманий.

Розв'язка рурського спору не може бути досягнена ані виключно продовжуванням пасивного опору, ані питання не може бути полагожене політикою сили, сказав Штрессман.

НЕ ЗАПЕРЕСТАЛИ ШЕ ПАСИВНОГО ОПОРУ.

БЕРЛІН, 11. вересня. — "Пасивного опору не відкаляно. Такі історії є чистим нонсенсом."

"Німеччина ніколи не скапітулює". Повисшу заяву видали німецьке міністерство заграничних справ в понеділок вечере. Вона відноситься до донесень з Лондону, що німецьке правительво приказало застановити опір проти Французів і вислало емісарів до Парижа.

В ЯПОНІ ЗАВЕДНО ОСТРУ ЦЕНЗУРУ.

ШАНГАЙ, 13. вересня. — Прибуваючі сюди збігці кажуть, що в Японії є заведена строга цензура. Японські правительственні урядники опечатали всі корабельні радія і заборонили висилання навіть приватних вісток з Токіо і околиці.

Наділи землі для сільсько-господарських шкіл.

Комісаріят Освіти вініс до Ради Нар. Комісарів проект закону про збільшення наділів для сільсько-господарських шкіл і то до 150 десятин, а для рілничних технік 300 десятин.

В ДРЕЗНІ УБИТО 5 РОБІТНИКІВ І 11 РАНЕНО.

БЕРЛІН, 12. вересня. — Поліція в Дрезні стріляла у вісторок на товпу робітників і 5 з них убила а 11 ранила. Поліція ця малася так.

В полудне похід "революційних безробітних" машерував на ратгавз (ратуш). Поліція старалася загорудити йому дорогу, однак її скоро окружила добре зорганізована товпа, яка почала кидати на ню камінням і порожніми фляшками та бити кизми. Тоді поліція почала стріляти на пострах у воздух а потім салілими патронами.

На якийсь час товпа відступила, однак о 1-й годині повернула назад, дісталася головному входу до ратгавзу і зажадала віддання двох поліцаїв, які дали приказ стріляти. До бурмістра міста вислали комітет з десятих, щоб він домогався збільшення запомоги для безробітних відповідно до упадку марки. Тут розуміють, що дрезненські безробітні хочуть діставати запомогу піся вартості долара або золоті марки.

Місто Ляйпціг збанкрутувало.

Саксонія фігурувала далше в нинішніх новинках через оповіщення Ляйпцігского банкруства. Фінанси Ляйпцігу були одного разу серед найздоровіших зі всіх німецьких муніципалітетів; сьогодні бурмістр прийшов перед ляйпцігських радних міста і сказав їм те, що вони вже знаді, а іменно, що місто не може довше виплачувати платні своїм міським урядникам, служб і робітникам. Радні рішили вислати до Берліна депутатів, щоб дістали фінансову поміч від правительва Штрессмана.

114.940.000 НІМЕЦЬКИХ МАРК ЗА ДОЛЯРА.

НЬЮ ЙОРК, 12. вересня. — За одного долара раховано тут нині на біржі 114.940.000 німецьких марок. Це є найнижша вартість марки за всі часи.

ЯПОНЦІ АРЕШТУВАЛИ 15 ТИСЯЧ КОРЕЙЦІВ.

ШАНГАЙ, 8. вересня. — Японські газети доносять, що в зв'язку з ніби-то "плянванням" Корейцями заговором, в Токіо і околиці арештовано поверх 15.000 Корейців. Арештованих інтерновано в Нарашімо, 15 миль від Токіо.

Як доносять японські газети, революційні елементи плянували заговор на життя наслідника престоло та членів царської родини і ріжних високих японських достойників. Свідство мало виявити, що корейські заговорники мали в плян підкладати вогонь під повалені підчас землетресення доми, щоб в той спосіб збільшити руїну.

Арештованія і інтернованія учасників корейського заговору перевів генерал Фукуда, командант міста Токіо. В зв'язку з тим проголошено в Токіо воєнний стан.

СЕНАТОР ЛАФОЛЕТ ПРИБІВ ДО МОСКВИ.

МОСКВА, 8. вересня. — Вчере прибав тут сенатор ЛаФолет в товаристві своєї жінки, Б. Маклея, директора "Піпелс-Легіслейтв Сервіс", його жінки, американського артиста-різбярка Дж. Дейвідсона і Линколна Стефенса.

ІТАЛІЯ ГОДИТЬСЯ ЕВАКУВАТИ ОСТРОВ КОРФУ.

ПАРИЖ, 13. вересня. — Італія згодилася евакуувати остров Корфу перед кінцем цього місяця.

До такої угоди прийшло тут нині по полудни на засіданню міжалайнтської ради амбасадорів.

КОРФУ Є ІТАЛІЙСЬКОЮ ТВЕРДИНЕЮ.

АТЕНИ, 11. вересня. — Прибуваючі сюди з острова Корфу Греки розказують, що той острів є італійською твердинею. Вони заявляють, що італійська армія фортифікує побережжя і виладоує шодня амуніцію.

Відомості з Корфу кажуть, що на острові Паксос заводиться базу для італійських субмарин.

АНГЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ЗА БОЙКОТОМ ІТАЛІИ.

ЛОНДОН, 8. вересня. — На конгресі англійських трейд-юніо ухвалено резолюцію, предложену одним з провідників Парті Праці Дж. Клайнсом, в якій ззивається до всесвітнього бойкоту Італії на случай продовжування імперіалістичної політики Муссоліні.

ЕСПАНСЬКА СУХОПУТНА АРМІЯ ЗБУНТУВАЛАСЯ.

МАДРИД, 13. вересня. — Офіцери армії в Барцельоні збунтувалися і проголосили воєнний стан. Рядові жовніри армії прилучилися до революції, однак воєнна фльота сидить тихо.

Гарнізони в Мадриді, Сарагосі і Севілію прилучилися до воєнних дій з Барцельони.

ПАРИЖ, 13. вересня. — Військові гарнізони в Мадриді, Сарагосі і Севілію прилучилися до зрелованого гарнізону в Барцельоні.

Проти збунтованої армії вислано воєнну фльоту.

ПАРИЖ, 13. вересня. — Кореспондент "Темпа" телеграфує нині з Мадриду, що еспанське правительво приказало ескадрі воєнної фльоти відплисти сейчас до Барцельони.

РОБІТНИКИ В ВІННІПЕГУ НА ОБОРОНУ АРЕШТОВАНИХ.

Дотепер ріжні робітничі організації в Вініпегу зложили і вислали до Оборонного Комітету в Глейс Бей, Н. С., на оборону арештованих підчас страйку суму \$800.

ПЕРШИЙ СНІГ.

В окрузі Портедж ла Прері, Ман., на полудне від ріки Асінібоїн випав минувшої середи сніг.

Зі Злучених Держав доносять, що там сніг випав в деяких частих стейтів Мічиган та Міннесота.

"НАША ПРАВДА" ПЕРЕНЕСЛАСЯ ДО БЕРЛІНА.

Тижневик "Наша Правда", орган Комуністичної Парті Східної Галиччини, який виходив до тепер у Відні, перенес з днем 15. серпня свою редакцію до Берліна, де буде видавати як журнал Комуністичної Парті Сх. Галиччини.

Нова Адреса цього журналу така: "Nascha Prawda", Berlin-Charlottenburg, Postamt 2, Germany.

ЩЕ ОДНА ЗАЯВА ДОНАЛДА МАННА ПРО РОСІЮ.

ТОРОНТО, 10. вересня. — Канадійський капітал є таксамо безпечний нині в Росії, як і в Канаді, сказав сер Доналд Ман, канадійський залізничий магнат, після свого повороту до Торонто з 2.500-мильової подорожі по Східній Росії.

"Я вірю, що російське правительво дотримає кожного контракту, який воно заклочить". "Що зробило на мене найбільше вражіння", сказав сер Доналд, "так це пильність народу. Люде на правительствених становищах часто працюють цілу ніч. Кождий працює як ніжкорше, щоб привернути край назад до себе".

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТОР ЗА ВИЗНАННЯМ С.С.Р.Р.

ДЕС МОРН, Айова, 8. вересня. — Сенатор Смит В. Брукгарт оголосив в органі стейтвого департаменту "Америкен Ліджер" публічну заяву, в якій подає аргументи, задля яких Злучені Держави повинні як найкорше визнати російське совіське правительво. Заява Брукгарта є відповіддю на резолюцію, прийняту на недавній стейтвоній конвенції Америкен Ліджер, яка заявляла проти визнання совіського правительва. Брукгарт є членом Америкен Ліджер.

"Як тепер стоїть справа, — заявляє сенатор Брукгарт, — є три ріжні можливості в Росії: теперішнє правительво, царизм або хаос.

"Теперішнє правительво є багато разів лучше, ніж царизм, який ми признавали через 140 років. Воно є також багато разів лучше, чим мовчавий Турок зі своєю довгою історією мордовання християн, якого правительво ми все признавали і нині признаємо. Визнання правительва ще не означає, що ми його одобрюємо. Коли-б так було, я сам був би цьому противний і є багато інших держав, яких я позбавив би визнання.

"Тут є тільки один головний аргумент, який промовляє за визнанням совіського правительва. Без нього не можна привернути світового мира, ані світового добробуту. Правительво Злучених Держав зробило вже більше для Радянських Республік, чим всяке визнання, даючи \$24.000.000 на допомогу в часі голоду.

"Ніхто не одобрює насильств і жорстокостей революції, навіть коли би вони були немичні. Кождий признає, що царизм повинен був бути повалений. Теперішнє правительво є в більшості робітничим правительством, але годос селянина стає з кождим днем сильніший. Об'єднані робітничтво і селянство, які творять величезну більшість народу, становлять його підпору.

"Загалом беручи, я є той гадки, що прийде ще до зміни багатьох річей в совіським режимі, подібно як це було у нас, коли ми додали 19 поправок до нашої конституції.

"Пропаганда Росії проти Злучених Держав є мертва. Вона не становила ніколи навіть одної десятої частини цієї пропаганди, яку ми вели проти неї. Кождий, кого я стрінув в Росії, висловлювався дуже приязно супроти Америки. Є всяка причина вірити, що ця приязнь є щира".

В ПАРИЖІ АРЕШТОВАНО ІТАЛІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ, 11. вересня. — Поліція зробила вчера наїзд на приміщення італійських комуністів в Парижі і арештувала 25 Італійців в зв'язку з замордованням двох італійських фашистів минувшої тижня. Одного убійника арештовано на місці, однак убійника других фашистів дотепер ще не знайдено.

Всі арештовані будуть провідані з Франції. Вони звернули до властей з просьбою, щоб їх відставити до бельгійської границі, а не до італійської, так як вони бояться італійської поліції. Однак не є правдоподібно, щоб міністерство юстиції згодилося на цю просьбу, так як звичаєм є відставити прогнаних осіб до границі найближше їх власного краю.

В БОЛГАРІ ЗНОВ АРЕШТУЮТЬ КОМУНІСТІВ.

СОФІЯ, 13. вересня. — Власті арештували тут рід комуністичних провідників і позамікали комуністичні клуби. Правительво підприняло цю акцію на вістку, що робляться приготування до оружного повстання.

ШЕРМАН ПРОТИ СТРАЙКУ В ДРОМГЕЛЛЕР.

КЕЛГАРИ, Алта., 11. вересня. — Вільям А. Шерман, президент 18. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", заявив вчера вечере, що рада 18. дистрикту приказала майнерам в Дромгеллері вернутися до роботи і вони відмовилися це зробити. Наколи майнери не вернуть цього тижня до роботи, рада підприниме проти них драстичні кроки.

Шерман далше сказав, що своїм виходом на страйк майнери нарушили контракт і положення стає грізним та вимагає негайної акції.

АМАЛГАМАЦІЯ 5 ВЕЛИКИХ КРАВЕЦЬКИХ ЮНІИ.

НЬЮ ЙОРК, 8. вересня. — Утворення спільного союзу 5 великих кравецьких юній є вже довершеним фактом. На спільній засіданню їх правданників прийнято план амалгамації, запропонований юнією "Інтернейшнел Лейде Гармент Воркерс Юніон".

На засіданню були заступлені слідуючі юнії: "Інтери", Лейде Гармент Воркерс Юніон, "Амалгамейтед Клотинг Воркерс оф Америка", "Юнайтед Клот Гет енд Кеп Мейкерс", "Інтери", Фор Воркерс Юніон і "Джорнеймен Тейлорс Юніон". Всі ці юнії числять разом поверх 500.000 членів.

Представники повисших юній рішили утворити спільний союз і вибрали виконавчий комітет, який має випрацювати програму союзу.

ДО ВІДОМА ЛЮБИТЕЛЯМ ШТУКИ І СПІВУ.

Оцим дається до відома всім інтересуючимся, що в неділю, 16. вересня о год 8.30 вечере в Укр. Роб. Домі в Вініпегу відбудеться Мітінг Драматично-Співальського Кружка при відділі Ст. У.Р.Д.

На цей мітінг повинні прийти всі члени і членкині відділу, як також всі прихильники і любители штуки та музики. Заряд відділу У.Р.Д.